

INFOTEHNOLOOGIA ETTEVÖTTES

Küsimustiku 1357 täitmise juhend

Riikliku statistika küsimustikuga kogutakse andmeid statistikatöök „Infotehnoloogia ettevõttes“, mille eesmärk on saada teavet infotehnoloogia- ja telekommunikatsioonivahendite kasutamise kohta ettevõtetes. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kasutab andmeid infoühiskonna arengutaseme hindamisel, poliitika kujundamisel ja mitmesuguste meetmete väljatöötamisel. Euroopa Liidu (EL) määrusega kehtestatud küsimustikus „Infotehnoloogia ettevõttes“ („Community Survey on ICT usage and e-commerce in enterprises“) kasutatakse EL-i riikides ühtset metoodikat, et andmed oleksid rahvusvaheliselt võrreldavad.

Küsimustiku „Infotehnoloogia ettevõttes 2023“ koos juhenditega leiab Statistikaameti veebilehelt www.stat.ee rubriigist „Esita andmeid“ > „Küsimustikud“, kui sisestada kood 13572023. Andmete esitamiseks palume kasutada e-keskkonda eSTAT aadressil <https://estat.stat.ee/>. Lisateavet küsimustiku esitamise ja täitmise kohta saab telefonil 625 9300 või e-posti aadressil klienditugi@stat.ee.

Statistikatöö „Infotehnoloogia ettevõttes“

Tegemist on statistikatööga, mida tehakse kord aastas. Küsimustik koosneb põhiliselt lihtsatest jah/ei-tüüpi või hinnangut nõudvatest küsimustest. Küsimustiku „Infotehnoloogia ettevõttes“ (kood 1357) võiks soovitatavalt täita **ettevõtte IT valdkonna eest vastutav isik**, raamatupidaja saab lisada vaid paar arvnäitajat. Palume täitmisel vaadata ka mõistete selgitusi. Küsimustik on vastajale iseseisvaks täitmiseks, sisaldades juhiseid ja kontrolle.

Ettevõtte üldandmete muutumisest palume Statistikaametit kindlasti teavitada (telefonil 625 9300 või e-posti aadressil klienditugi@stat.ee).

Teie andmete õigsus tagab statistilise info tõepärasuse.

Andmete avaldamine

Statistika avaldamise aegadest teavitab avaldamiskalender, mis on tarbijale kättesaadav Statistikaameti veebilehel. Iga aasta 1. oktoobril ilmuvad avaldamiskalendris järgmise aasta statistika andmebaasi, pressiteadete, avalike andmefailide, IMF-i põhinäitajate ja väljaannete avaldamise ajad (väljaannete korral ilmumiskuu).

Andmed avaldatakse statistika andmebaasis <https://andmed.stat.ee/et/stat> valdkonna „Majandus“ alamvaldkonnas „Infotehnoloogia ja side“.

Küsimustikus kasutatavad tähised, mõisted ja selgitused

Jälgige, et oleksite küsimustikku täites õige lahtri peal. Küsimustiku väljadel on rakendatud loogilisi (aritmeetilisi) kontrolle, et vältida vigu andmete sisestusel. Kui mõnes lahtris on Teie sisestatud andmetes viga, ilmub selle kohta veateade. Mõned read on eeltäidetud eelmise aasta andmetega.

Vigadega küsimustikku ei saa kinnitada ega esitada.

Küsimustik koosneb 7 moodulist:

- A. INTERNETI KASUTAMINE
- B. E-KAUBANDUS (ei täida finants- ja kindlustusettevõtteid)
- C. ANDMETE KASUTAMINE, JAGAMINE, ANALÜÜS JA KAUPLEMINE
- D. PILVETEENUSED
- E. TEHISINTELLEKTI TEHNLOOGIATE KASUTAMINE ETTEVÖTTES
- F. ARVELDUS (ei täida finants- ja kindlustusettevõtteid)
- G. KÜSIMUSTIKU TÄITMISEKS KULUNUD AEG

Üldised mõisted ja selgitused

Mõiste	Selgitus
Arvutid	Arvutid on personaalarvutid, kaasaskantavad arvutid (süle- ja tahvelarvutid) pihuarvutid ja nutitelefonid. Arvutite kasutamise all ei peeta silmas arvutite omamist. Arvuti võib kuuluda ettevõttele, olla liisitud või kuuluda mõnele teisele ettevõttele.
Tööga hõivatud isikud	Tööga hõivatud isikud on kõik ettevõtte töötajad, olenemata nende tööandala pikkusest: ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; täis- või osaaajatöötajad; isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt); ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olivad, streikivad jt); hooajatöötajad, praktikandid ja kodustöötajad; töövõtulepinguga töötavad isikud. Tööga hõivatud isikute hulka ei arvata teiste ettevõtete töötajaid, kes tegutsevad kõnealusel ettevõttes, täites selle tellimusi, samuti pikka aega töölt puuduvaid isikuid (lapsehoolduspuhkusel ja ajateenistuses viibivad jt).
IKT-spetsialistid	Alus on ametite klassifikaator 2008ap (ISCO-08). IKT-spetsialistid on järgmised isikud: <ul style="list-style-type: none"> • IKT-juhid; • kujundajad ja multimeediadisainerid; • IKT tippspetsialistid; • tarkvara ja rakenduste arendajad ning analüütikud; • elektroonikainsenerid; • IKT-protsesside, -teenuste ja kasutajatoe tehnikud; • telekommunikatsiooni- ja ringhäälingutehnikud; • infotehnoloogia erakoolitajad; • telekommunikatsiooniinsenerid; • IKT-seadmete paigaldajad ja hooldajad; • IKT-lahenduste müügi tippspetsialistid.

Mõiste	Selgitus
Müügitulu	<p>Müügitulu (varem realiseerimise netokäive) on kõikide nii põhi- kui ka kõrvaltegevusena valmistatud toodete, teenuste ja kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise. Müügitulu võrdub saadud või saadaoleva tasuga ja arvestatakse tekkepõhiselt. Realiseerimise moment on omandiõiguse üleminek ostjale. Müügitulusse arvestatakse ka taara ja pakkematerjali maksumus, samuti komisjoni- ja agendilepingute teenustasud. Finantsvahendusteenuste tegevusalal on müügitulu nende teenuste osutamisest saadud või saadaolev vahendustasu. Siia kuuluvad maksete vastuvõtmine ja ülekandmine, väärtpaberivahendus, kapitalirent, igat liiki kindlustus, laenuandmine ja pandimajade tegevus, inkassatsioon jm.</p> <p>Müügitulu ei sisalda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • põhivara müügitulu; • muud äritulu (oma põhivara likvideerimistulu, trahvi- ja viivisetulu, kasum ostjate ja tarnijate valuutakursi muutustest ja aegunud kreditoorsetest võlgnevustest, aruandeperioodil selgunud eelmiste aastate tulu, saadud annetused jms); • finants- ja erakorralist tulu; • riigi- ja kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud dotatsioone (tegevuskulude sihtfinantseerimine); • käibemaksukohustuslasel käibemaksu; • tootjaettevõttel ja aktsiisilaopidajal aktsiise; • teiste nimel sisse nõutud summasid (komisjoni- ja agendilepingud).
Internetiühendus	Internetiühenduse all peetakse silmas võimalust vajaduse korral saada ühendus internetiga, mitte ühenduslepingu omamist. Internetiühendus võib olla ka mobiiltelefonivõrgu kaudu nutitelefoni.
Mobiilne internetiühendus	Mobiilse internetiühenduse all peetakse silmas kaasaskantava seadme (sülearvuti, tahvelarvuti, pihuarvuti, nutitelefoni jm) abil internetiühendust mobiilsidevõrgu (aga mitte WiFi) kaudu.
Kiireim lepinguline allalaadimiskiirus	Kiireim lepinguline allalaadimiskiirus on see, mida internetiühenduse pakkuja lepingus lubab. Kui ettevõtte kasutab eri internetiühendusi (nt ADSL ja mobiilne sama liiki ühendus eri asukohas), tuleks arvestada kiireimat neist. Üldjuhul on lepinguline allalaadimiskiirus märgitud teenuse tarnija esitatud arvel.
Pilveteenus	Pilveteenused on interneti (sh VPN-ühendus) kaudu pakutavad teenused nt tarkvara kasutamiseks, andmete majutamiseks jne. Tellitud pilveteenust saab kasutada internetti ühendatud arvutitest. Enamiku teenuste kasutajaliides on veebilehitseja, mõnel juhul installeeritakse spetsiaalne kasutajaliides. Pilveteenuste tunnused on järgmised: 1) neid pakutakse teenuseosutajate serveritest; 2) teenuse mahtu saab kergesti muuta (nt kasutajate arvu või salvestusmahtu); 3) tarbija teenindab ennast ise, teenuseosutaja personal ei sekku teenuse igapäevasesse kasutamisse; 4) need on tasulised, nt ettemaksuna, kasutajate arvu või teenuse mahu järgi.
E-arve	Arved võivad olla nii paberil kui ka elektroonsed. Elektronarve (e-arve) on makseinfot sisaldav elektrondokument (e-dokument). E-arveid on kaht tüüpi: 1) automaattöötlust võimaldavad standardstruktuuriga e-arved, mida vahetavad partnerid otse infosüsteemist infosüsteemi või e-arvete vahendajate kaudu (OMNIVA arvekeskus, Opus Capita, Edisoft, Telema, E-arveldaja); 2) elektroonselt saadetud arved, mis ei võimalda automaattöötlust (nt e-kiri, PDF-fail).
E-kaubandus	E-kaubandus tähendab, et siduv toodete või teenuste tellimus vormistatakse interneti või muu arvutivõrgu kaudu selleks otstarbeks spetsiaalselt arendatud keskkonnas, kuid maksmine ja kohaletoimetamine ei pruugi toimuda arvutivõrgu kaudu.

Mõiste	Selgitus
Veebipõhine müük	Veebipõhine müük toimub veebisaidilt veebipoe või e-vormi kaudu tehtud tellimuste põhjal. Veebipõhise müügi määratlus ei olene sellest, kust ühendus veebi võetakse. Ka müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) või mobiilsete seadmete rakenduste (äppide) kaudu saadud tellimuste täitmine on veebimüük.
Ressursihaldus-tarkvara	Ettevõtte ressursside haldamiseks mõeldud tarkvara, mis on kättesaadav kõigis ettevõtte struktuuriüksustes (nt finants-, planeerimis-, turundusüksus).
Kliendihaldus-tarkvara	Ettevõtte klientide kohta käiva info haldamiseks (nt kogumine, säilitamine ja selle info analüüsimine turunduslikel eesmärkidel) mõeldud tarkvara.
IKT turvalisus	IKT-turbe alla kuuluvad IKT-süsteemidele andmete ja süsteemi terviklikkuse, autentsuse, käideldavuse ja konfidentsiaalsuse kaitseks rakendatavad meetmed, juhtimine ja toimingud).
Asjade Internet	Asjade internet (IoT) on interneti (eelkõige WiFi) vahendusel ühendatud seadmete kogum, mis võimaldab ümbritseva keskkonna seiret, seadmetevahelise teabe edastamist ja protsesside automatiseeritud kaugjuhtimist. Asjade interneti seadmete kogum koosneb omavahel ühendatud TARKADEST seadmetest. „Tark“ tähendab, et seadme algset funktsiooni täiendab sisseehitatud riist- ja tarkvara, mida võib kirjeldada kui andmeedastusmoodulit.
Tehisintellekt	Tehisintellekt (AI – Artificial Intelligence) on tehnoloogiline süsteem, mis suudab jäljendada loomulikku inimintellekti ning mõtlemisvõimet. Tehisintellekt suudab iseseisvalt ülesandeid lahendada, õppida ning otsuseid vastu võtta.
Andmeanalüütika	Andmeanalüütika on tehnoloogia, meetodite või tarkvara rakendamine selleks, et avastada andmetes mustreid ja trende. Traditsioonilisest statistilisest andmeanalüüsist eristab andmeanalüütikat see, et viimane hõlmab paljusid andmeanalüüsi liike ja analüütilisi mudeleid, võimaldades andmete tõhusamat kasutamist. Seega ei ole andmeanalüütika niivõrd seotud üksikute analüüsides või analüüsietappidega, kuivõrd üldise meetodikaga, mille abil saadakse kasulikku teavet paremate juhtimisotsuste tegemiseks.

Tabelite selgitused

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
----------------	-----------------------------	----------

TABEL A. INTERNETI KASUTAMINE

A1	Tööülesannete täitmiseks internetti (nii püsi- kui ka mobiilset ühendust) kasutavate tööga hõivatud isikute arv.	<p>Kõik ettevõttes töötavad isikud, olenemata nende töönädala pikkusest: ettevõttes töötavad omanikud ja nende tasuta töötavad pereliikmed; täis- või osaajaga töötajad; isikud, kes töötavad väljaspool ettevõtet (turustuspersonal jt); ajutiselt töölt puuduvad isikud (haiguslehel, tasulisel puhkusel, õppepuhkusel olijad, streikijad jt); hooajatöötajad, praktikandid ja kodus töötajad; töövõtulepinguga töötavad isikud. Tööga hõivatud isikute hulka ei arvata teiste ettevõtete töötajaid, kes tegutsevad kõnesolevas ettevõttes, täites selle tellimusi, samuti pikka aega töölt puuduvaid isikuid (lapsehoolduspuhkusel või ajateenistuses viibijad jt)</p> <p>Küsimus A1 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p>
----	--	---

INTERNETI PÜSIÜHENDUSE KASUTAMINE TÖÖ EESMÄRGIL

A2	Kas teie ettevõttel on interneti püsiühendus?	<p>Interneti püsiühendus on suurt ülekandekiirust nõudev internetiteenus, näiteks telefoniliinide kaudu pakutav DSL-ühendus (DSL – <i>digital subscriber line</i> ehk digitaalne abonendiliin) või mõnd teist tüüpi fikseeritud lairibaühendus (nt ADSL, SDSL, VDSL, FTTP, kaabelühendus, traadita püsiühendus vms).</p> <p>Muu suure läbilaskevõimega kiire püsiühendus (traadiga või traadita) võib olla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaabelmodemühendus (üle kaabeltelevisioonivõrgu); - suure läbilaskevõimega püsiliiniühendus (<i>frame relay</i>, ATM, digitaalne multipleks); - <i>ethernet</i> LAN-ühendus; - kiudoptiline ühendus; - traadita püsiühendus (FWA), nt satelliitühendus, avalik WiFi-ühendus, WiMax. <p>Juhul kui ettevõtte kasutab kontoris püsiühenduse asemel mobiilset internetti, nt 4G-tehnoloogiat, siis peaks vastama küsimusele A2 „Ei”, sest tegemist on mobiilse lairibatehnoloogiaga, isegi kui seda kasutatakse, nagu püsiühendust, ainult ühel aadressil.</p> <p>Küsimus A2 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p>
----	---	---

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
A3	Kui suur on kiireim lepingujärgne internetist alla laadimise kiirus teie ettevõttes?	<p>Kiirus, mida internetiühenduse pakkuja lepingus lubab. Kui ettevõtte kasutab eri internetiühendusi (nt ADSL ja mobiilne sama liiki ühendus eri asukohas), siis tuleks arvestada kiireimat neist. Üldjuhul on lepinguline allalaadimiskiirus märgitud teenuse tarnija esitatud arvel.</p> <p>5 kiiruste vahemikku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vähem kui 30 Mbit/s • vähemalt 30, kuid vähem kui 100 Mbit/s • vähemalt 100 Mbit/s, kuid vähem kui 500 Mbit/s • vähemalt 500 Mbit/s, kuid vähem kui 1 Gbit/s • vähemalt 1 Gbit/S <p>Küsimus A3 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!</p>

VEEBILEHT, VEEBILEHE KASUTAMINE

A4	Kas teie ettevõttel on oma veebisait?	<p>Siin ei ole oluline, et ettevõtte oleks veebilehe omanik. Ettevõtte võib oma äritegevuse korraldamisel kasutada ka emasettevõtte või valdusettevõtte veebilehte.</p> <p>Kui ettevõttel on vaid sotsiaalmeedia konto(d) (nt Facebookis) ja eraldi veebisait puudub, siis palun vastake sellele küsimusele „Ei“.</p> <p>Pange tähele, et ettevõtte võib tegutseda e-kaubanduses, kuid tal ei pruugi olla veebisaiti, sest müük toimub mõne e-kaubanduse turuplatvormi kaudu.</p> <p>Tähelepanu tuleb pöörata ka sellele, et e-kaubanduse turuplatvormid (nt Etsy, eBay) erinevad e-kaubanduse majutusplatvormidest (nt Shopify, WooCommerce, Magento, Bigcommerce), mis pakuvad mastaapseid, isetehtud veebilahendusi ettevõtetele, kes soovivad luua oma e-kaubanduse veebilehe.</p> <p>Seda silmas pidades peaks ettevõtte, kes loob oma e-kaubanduse veebilehe, kasutades e-kaubanduse majutusplatvormi, kuuluma veebisaiti omavate ettevõtete hulka ehk vastama küsimusele A4 „Jah“. Kui kasutate ainult e-kaubanduse turuplatvormi, kus kauba müümiseks ei pea looma oma veebilehte, siis vastake „Ei“.</p>
----	---------------------------------------	---

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
A5	Kas veebisaidil on ...	
	<ul style="list-style-type: none"> a) toodete ja teenuste kirjeldus ja/või hinnakiri; b) <i>online</i>-tellimise või broneerimise võimalus (nt ostukorv); c) võimalus toodet endale sobivaks kohandada või kujundada; d) võimalus tehtud tellimuse täitmist pidevalt jälgida; e) isikustatud sisu korduv-külastajatele (nt kliendi kasutajakonto); f) vestlusteenus klienditoe tagamiseks (jutuaken, vestlusrobot, virtuaalne assistent või kontaktivõimalus isikuga, kes vastab klientide küsimustele) g) teave vabade töökohtade kohta või võimalus tööle kandideerida; h) sisu vähemalt kahes keeles; i) veebisaidil loetletud info puudub. 	<ul style="list-style-type: none"> a) Toodete ja teenuste kirjeldused, mis on suunatud klientidele, võivad sisaldada lisainfot, sh hinnakirju. b) Veebisaidi <i>online</i>-tellimiskeskond võimaldab kasutajatel tellida tooteid ja teenuseid täiendava kontaktita. Siia kuuluvad ka sellised teenused nagu hotellitoe või lennupileti broneerimine. Veebisait, millel on lingid välistele broneerimiskeskondadele (nt Booking.com), siin arvesse ei lähe. Maksevõimalus veebisaidi keskkonnas pole oluline. Maksta võib ka kauba kättesaamisel või pärast teenuse osutamist. c) Külastaja võimalus toodet kohandada viitab veebilehe interaktiivsele liidesele, mis võimaldab külastajal valida toote erinevaid variante, nt värv, suurus jne, samuti on <i>online</i>-keskkonnas näha kohandatud toote hind. Interaktiivne liides võib täiendavalt sisaldada võimalust kuvada väljavalitud toodet just sellisena, nagu külastaja vastavate parameetrite järgi välja valis. d) Selle võimaluse eesmärk on hoida klienti kursis tellimisprotsessi edenemisega, andes teavet kauba eeldatava saabumise või lähetamise aja, asukoha ja praeguse staatuse (nt tasutud) kohta. See punkt ei hõlma e-posti teel tehtud tellimuste jälgimist ega suhtlust väljaspool veebilehte. e) Isikustatud sisu korduvkülastajale, mis nõuab üldjuhul sisselogimist (nt salasõna abil) või isiku tuvastamist. f) Vestlusteenust näeb enamasti ekraani alumises servas, kuhu ilmub hüpikaken tervitustekstiga (nt „Kuidas saame teid aidata?“ vms). h) Mitmekeelne veebisait võib olla ühes domeenis (nt .com) või mitmes domeenis eri keeltes (nt .es, .eu). Mitut keelt saab kuvada erinevalt, kõige sagedamini kasutatav võimalus on "<i>Tabs on multilingual website</i>", kus on väike navigatsiooniakn, mis sisaldab veebisaidil kättesaadavate keelte tähiseid. Kui klient nendel klõpsab, vahetab veebisait keelt. Veebisaidid, mis pakuvad ainult tõlkefunktsiooni (nt Google Translate'i abil), siia ei kuulu. i) Valige see vastusevariant juhul, kui ettevõttel on veebileht, kuid sellel pole ühtki eelmainitud funktsiooni.

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
MOBIILIÄPPIDE KASUTAMINE		
A6	Kas ettevõttel on oma klientide jaoks mobiiliäpp?	Rakendused, mida kasutavad ainult ettevõtte töötajad ja/või tarnijad, näiteks tootmises ja/või müügis, ei lähe arvesse, ning rakendus ise ei tohiks olla peamine toode, mida ettevõtte müüb (nt mängurakendus). Siia ei kuulu rakendused, mida kasutab palju ettevõtteid (nt Facebook, WhatsApp, eBay).
SOTSIAALMEEDIA KASUTAMINEa		
A7	Kas teie ettevõtte kasutab allpool loetletud sotsiaalmeedia keskkondi? a) Sotsiaalvõrgustik (nt Facebook, LinkedIn) b) Ettevõtte blogi (nt Blogger) või mikroblogi (nt Twitter) c) Multimeedia jagamise veebilehti (nt YouTube, Flickr, Picasa, SlideShare, Instagram, Pinterest, Snapchat)	Sotsiaalmeediat kasutavaks ettevõtteks loetakse ettevõtte, kellel on kasutajaprofiil, konto või kasutuslitsents olenevalt sotsiaalmeedia nõuetest ja tüübist.
TABEL B. E-KAUBANDUS (ei täida finants- ja kindlustusettevõtteid, EMTAK K64000-K66999)		<p>E-kaubandus tähendab, et toodete või teenuste siduv ostu-müügitellimus sõlmitakse interneti või muu arvutivõrgu kaudu selleks otstarbeks spetsiaalselt arendatud keskkonnas, kuid maksmine ja kohaletoimetamine ei pruugi toimuda arvutivõrgu kaudu.</p> <p>E-kaubandus toimub veebipõhiselt või automaatse andmevahetuse EDI kaudu.</p> <p>Veebipõhine müük tähendab, et tellimus on tehtud veebisaidil veebipoe või e-vormi kaudu.</p> <p>Veebipõhise müügi määratlus ei olene sellest, kust ühendus veebi võetakse. Veebimüük on ka müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) või mobiilsete seadmete rakenduste (äppide) kaudu saadud tellimuste täitmine.</p> <p>E-kirjana saabunud tellimuse täitmine veebimüügina arvesse ei lähe.</p> <p>E-kaubandus eeldab tellimusinfo edastamist interneti või mõne omavõrgu, nt suhtevõrgu (<i>extranet</i>) kaudu. E-kaubanduse ülevaade on kogu kalendriaasta, mitte ühe hetke kohta.</p> <p>Ka pileti, hotellikoha jne reserveerimist käsitletakse tellimusena. Kui püsikorralduse alusel makstakse elektri, side, digi-TV jne eest ning tellimus on kunagi tehtud teenuse osutaja veebilehel ja lepingut või tellimust uuendatakse automaatselt igal aastal (või muu perioodi järel), siis võib seda käsitleda veebipõhise müügina.</p>

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
B1	Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal tellimusi vastu ... a) ettevõtte veebilehe või äpi kaudu (süü kuulub ka <i>extranet</i>); b) e-kaubandusturu veebilehtede kaudu (Alibaba, Amazon, Bookinga, eBay, Etsy, ThomasNet jne)?	E-kaubanduse turuplatvormid ehk e-kaubandusturu veebilehed, mida oma kaupade või teenuste müügiks kasutavad paljud ettevõtted. Küsimus B1a) ja B1b) on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!
B2a)	Palun hinnake, mitu eurot (ilma käibemaksuta) müügitulu saadi eelmisel aastal veebimüügist.	Palume vastata kas B2a-le või B2b-le või mõlemale. Müügitulu on kõikide nii põhi- kui ka kõrval tegevusena valmistatud toodete, osutatud teenuste ja edasimüügiks soetatud kaupade müügist saadud või saadaolev müügitulu, mis ei sisalda käibemaksu ega aktsiise ja arvestatakse tekkepõhiselt. Müügitulusse arvestatakse ka taara ja pakkematerjali maksumus, samuti komisjoni- ja agendilepingute teenustasud ning renditasud. Müügitulu ei sisalda põhivara müügitulu, muud äritulu, finants- ega erakorralist tulu, riigi- ega kohalikust eelarvest või Euroopa Liidu institutsioonidelt saadud dotatsioone, teiste nimel sisse nõutud summasid (komisjoni- ja agendilepingud). Kui küsimuses B2a nõutud hinnangut ei ole võimalik anda, siis vastake ainult B2b-le. Juhime tähelepanu sellele, et juhul kui teie ettevõttel on müük ka EDI-kanalite kaudu, siis küsimuste B2 b) ja B6 b) summa ei saa olla suurem kui 100%.
B2b)	Palun hinnake, mitu protsenti KOGU MÜÜGITULUST andsid eelmisel aastal veebitellimused (sisestage number ilma %-märgita).	
B3	Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal tellimusi vastu ... a) ettevõtte veebilehe või äpi kaudu (süü kuulub ka <i>extranet</i>); a) e-kaubandusturu veebilehtede kaudu (Alibaba, Amazon, Booking, eBay, Etsy, ThomasNet jne)?	Sisestage numbrid ilma protsendimärgita (%). Kokku peavad need read olema 100%. E-kaubandusturu veebilehed ehk e-kaubanduse turuplatvormid on need veebilehed, mida kasutavad kaupade või teenuste müügiks MITU ettevõtet.
B4	Palun hinnake, mitu protsenti VEEBIMÜÜGIST andsid eelmisel aastal tellimused järgmistelt klientidelt: a) eraisikutelt (B2C ehk <i>Business to Customer</i>); b) ettevõtetelt (B2B ehk <i>Business to Business</i>) ja avalikult sektorilt (B2G ehk <i>Business to Government</i>)?	Hinnangu andmisel võtke aluseks väärtus, mille esitasite küsimuse B2 juures. Sisestage numbrid ilma protsendimärgita (%). Kokku peavad need read olema 100%.

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
	MÜÜK EDI KANALITE KAUDU	Müük e-andmevahetuse (EDI) kanalite kaudu tähendab müügitellimuse saamist elektroonilise sõnumina masinast-masinasse automaattöötlust võimaldavas vormingus (nt EDIFACT, UBL, XML). Seega EDI tellimus ei saabu paberil või e-posti teel, vaid liigub infosüsteemist infosüsteemi kindlas kokkulepitud vormingus.
B5	Kas teie ettevõtte võttis eelmisel aastal vastu tellimusi EDI-kanalite kaudu?	EDI ostutellimus on e-sõnum, mis on masinloetav ja liigub automaatselt tellija tarkvarasüsteemist tema kaubanduspartneri majandustarkvarasüsteemi. MÜÜK EDI-KANALITE kaudu tähendab tellimuste info saamist automaattöötlust võimaldavas kokkulepitud vormingus (nt EDIFACT, UBL, XML), kirjutamata tellimusi käsitsi. EDI-müügiks ei peeta tehinguid, mille tellimused võetakse vastu müüja suhtevõrgu (<i>extranet</i>) kaudu või käsitsi kirjutatud e-kirjade teel.
		Küsimus B5 on eeltäidetud eelmise aasta andmetega. Vajaduse korral saate andmeid muuta!
B6a	Palun hinnake, mitu eurot (ilma käibemaksuta) müügitulu saadi eelmisel aastal EDI-kanalite kaudu esitatud tellimustest.	Palun vastata kas B6a-le või B6b-le või mõlemale.
B6b	Palun hinnake, mitu eurot (ilma käibemaksuta) müügitulu saadi eelmisel aastal EDI-kanalite kaudu esitatud tellimustest.	<i>Kokku peavad need read olema 100%. Palun jälgige, et kui ettevõttel oli ka veebimüük, siis küsimuste B2 b) ja B6 b) summa ei saa olla suurem kui 100%.</i>

TABEL C. ANDMETE KASUTAMINE, JAGAMINE, ANALÜÜS JA KAUPLEMINE

C1	Kas teie ettevõtte kasutab järgnevaid äritarkvarasid: a) ettevõtete ressursihaldustarkvara (ERP); b) kliendisuhete haldamise (CRM) tarkvara; c) ärianalüütika ehk BI (Business Intelligence) tarkvara?	a) Tarkvara, mida kasutatakse ressursside haldamiseks, jagades teavet erinevate funktsionaalsete valdkondade vahel (nt raamatupidamine, planeerimine, tootmine). b) Tarkvara klientide kohta käiva teabe haldamiseks (nt kliendiajalugu või tehingud). CRM hõlbustab suhtlemist kliendiga ning aitab jälgida klientide eelistusi ja ostuharjumusi. c) BI-tarkvara võimaldab juurdepääsu andmetele sisemistest IT-süsteemidest (nt andmelaod, andmejärvad) ja välistest allikatest, analüüsib neid ning esitab üksikasjaliku ülevaate (aruande, kokkuvõtte, visuaalülevaate infograafiku ja/või kaartidena) otsuste tegemiseks ja strateegiliseks planeerimiseks. Näiteid BI tarkvarast: Microsoft Power BI, SAP BusinessObjects, SAS, Tableau.
----	---	--

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
ANDMETE JAGAMINE		
C2	Kas teie ettevõtte jagab andmeid elektrooniliselt tarnijate või klientidega tarneahelas (nt veebisaitide või rakenduste, EDI-süsteemide, reaalaajas andurite või jälgimise kaudu)?	Selliste andmete hulka kuulub näiteks teave varude taseme, tarnete edenemise, teenuste osutamise seisu, toodete kättesaadavuse, klientide vajaduste kohta, nõudlusprognosid, e-kaubanduse andmed, tootmist või hooldust puudutav teave. Arvesse ei lähe e-kirjad, mis ei sobi automatiseeritud töötlemiseks või mida kirjutatakse käsitsi.

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
	ANDMEANALÜÜTIKA	<p>Andmeanalüütika on tehnoloogia, meetodite või tarkvara rakendamine selleks, et avastada andmetes mustreid ja trende. Traditsioonilisest statistilisest andmeanalüüsist eristab andmeanalüütikat see, et viimane hõlmab paljusid andmeanalüüsi liike ja analüütilisi mudeleid, võimaldades andmete tõhusamat kasutamist. Seega ei ole andmeanalüütika niivõrd seotud üksikute analüüsides või analüüsietappidega, kuivõrd üldise metoodikaga, mille abil saadakse kasulikku teavet paremate juhtimisotsuste tegemiseks</p> <p>Andmeanalüüsi alla ei kuulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • majandusarvestus ja raamatupidamine; • varude ja andmebaaside haldamine; • teabe kogumine ja graafiline esitamine (nt igakuiste kulutuste visualiseerimine); • tavalised kalkulatsioonid (nt ostuhindade automaatne ümberarvestamine müügihindadeks); • mitmest allikast pärit teabe nimekirjade koostamine (nt klientide andmete ja nende ostude vastavusse viimine). <p>Andmeanalüüsiks loetakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • varasema arvepidamise andmete kasutamine tulevaste kulude prognoosimiseks või võimalike kulude vähendamise meetmete mõju hindamiseks; • analüüs puuduvate või aeguvate toodete välja selgitamiseks ja võimalusel asendamise, lisamise vms taotlemiseks; • ajalooliste andmete põhjal tulevaste suundumuste (nt tulevaste kulutuste) prognoosimine või võimalike meetmete mõju analüüs (nt kokkuhoid konkreetsetes valdkondades); • täiendava ülevaate andmine arvutustest (nt kõige kasumlikumate toodete esiletõstmine, hinnamuutuste aktiivne jälgimine); • teabe järjestamine ja/või kogutud andmete kasutamine konkreetsete tegevuste käivitamiseks (nt personaliseeritud reklaam, strateegilised müügi- ja turundusotsused).

C3 Kas teie ettevõttes on töötajaid, kes tegelevad andmeanalüütikaga?

Siin on mõeldud tööd andmetega, mis võivad pärineda nii sisemistest kui ka välistest allikatest (nt tarnijatelt, klientidelt, internetist, sh sotsiaalmeediast, või muudest allikatest). Andmeanalüüsi tehnikad ja meetodid võivad, kuid ei pruugi hõlmata tehisintellekti kasutamist. Samuti kuulub siia suurandmete analüüs.

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
C4	<p>Kas teie ettevõtte kasutab andmeanalüütikat, et töödelda mõnd järgnevatest:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tehinguandmed; b) klientide kohta käivad andmed; c) sotsiaalmeedia andmed, sh ettevõtte enda sotsiaalmeediaprofiilid; d) veebiandmed; e) kaasaskantavate seadmete või sõidukite asukohaandmed; f) nutiseadmetest või anduritest pärit andmed; g) riigiasutuste avaandmed; h) satelliidiandmed. 	<p>Siia kuulub andmeanalüüs, mida teostavad ettevõtte enda töötajad. Välised teenusepakkujad siia ei kuulu.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Nt müügi või maksete andmed oma veebipoest, andmed ettevõtte ressursside planeerimise süsteemist (ERP) jne. b) Nt kliendi ostuteave, asukoht, eelistused, tagasiside ja otsingud kliendisuhete haldussüsteemist (CRM) või oma veebisaidilt. c) Nt isiklik teave, kommentaarid, videod, heli, pildid. Ettevõttel ei pea olema sotsiaalmeedias profiili, et teha andmeanalüüsi sotsiaalmeediast saadud andmete põhjal. d) Nt otsingumootorite trendid ja veebikammimine andmed. Veebikammimine – arvutiprogrammi kasutamine veebisaitidelt andmete hankimiseks. Veebikammimine on tehnika, mida kasutatakse kõigvõimalike andmetüüpide (nt piltide, videote, teksti, numbriliste andmete) kogumiseks internetist, kasutades selleks arvutiprogramme (veebikammimise rakendused – bot-id), mis on programmeeritud külastama veebisaiti, haarama asjakohaseid lehekülgi ja eraldama väga lühikese aja jooksul tohutul hulgal andmeid e) Nt mobiilivõrke, traadita ühendusi või GPS-i kasutavad kaasaskantavad seadmed. f) Nt masin-masin-side (M2M), masinatesse paigaldatud andurid, tootmisandurid, nutikad arvestid, raadiosagedustuvastuse (RFID2) kiibid. g) Nt ettevõtete registriandmed, ilmastiku andmebaasid, transpordiandmed, eluruumide ja hoonete andmed. h) Nt satelliidipildid, navigatsioonisignaale, asukohasignaale. Siia kuuluvad ka andmed, mis on hangitud ettevõtte enda infrastruktuurist või väljastpoolt pakutavast teenusest (nt AWS-i maapealne jaam). Siia ei kuulu kaasaskantavate seadmete asukohaandmed või sõidukite GPS-i kasutamise andmed.
C5	<p>Kas teie ettevõtte andmeid analüüsis eelmisel aastal mõni teine ettevõtte või organisatsioon?</p>	<p>Siia kuulub andmeanalüüs, mis põhineb sise- ja välisallikatest saadud andmetel.</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
TABEL D. PILVETEENUSED		

Pilveteenused on internetipõhised teenused (sh VPN-ühendus), nt tarkvara kasutamiseks, andmete majutamiseks jne. Tellitud pilveteenust saab kasutada erinevatest internetti ühendatud arvutitest. Enamiku teenuste kasutajaliideseks on veebilehitseja, mõnel juhul installitakse spetsiaalne kasutajaliides.

Pilveteenuste tunnused:

- 1) neid pakutakse teenuseosutajate serveritelt;
- 2) teenuse mahtu saab kergesti muuta (nt kasutajate arvu või salvestusmahtu);
- 3) tarbija teenindab ennast ise, teenuseosutaja personal ei sekku teenuse igapäevasesse kasutamisse;
- 4) need on tasulised ja tasu arvestus käib teenuse kasutajate arvu või teenuse mahu järgi või ettemaksuna.

D1	Kas teie ettevõtte on ostnud pilveteenuseid?	Küsimused on tasuliste OSTETUD teenuste kohta, tasuta kasutamine ei lähe arvesse. Kui vastaja on emaettevõtte ostetud pilveteenust kasutav tütarettevõtte ega maksa pakkujale otse, siis tütarettevõtet võib lugeda pilveteenuse ostjaks juhul, kui ta tasub teenuse eest emaettevõttele (ka siis, kui makse on üldkulude koosseisus).
----	--	---

- Milliseid järgmisi pilveteenuseid on teie ettevõtte OSTNUD ...
- Tasuta kasutamist mitte arvestada.
- a) E-posti teenused pilveteenusena (nt Gmail, Outlook jt).
  - a) Kasutatav e-posti tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele.
  - b) Kontoritarkvara (tekstitöötlus, tabelarvutus jm) pilveteenusena, nt G Suite (Google), Office 365, jt
  - b) Kasutatav tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele.
  - c) Finants- või raamatupidamistarkvara rakendusi pilveteenusena, nt Merit, Standard Books, Smart Accounts, Dynamics, Directo, jpt
  - c) Kasutatav tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele.
  - d) Ettevõtete ressursihaldustarkvara süsteemide (ERP) tarkvara rakendusi pilveteenusena, nt MRPeasy, SAP BusinessByDesign, Erply, Microsoft Dynamics AX.
  - d) Kasutatav ERP on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele.
  - e) Kliendisuhete halduse (CRM) tarkvara rakendusi pilveteenusena, nt Microsoft Dynamics CRM, Oracle Siebel CRM, Pipedrive, Scoro CRM
  - e) Kasutatav CRM on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele.
  - f) Rakendusi tarkvara turvalisuse tagamiseks pilveteenusena, näiteks viirusetõrjed, võrgu juurdepääsukontrollid, nt Avast CloudCare, Panda Cloud Antivirus, AVG CloudCare.
  - f) Kasutatav tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele.
  - g) Ettevõtte andmebaaside majutusteenust pilveteenusena, nt Microsoft SQL
  - g) Andmebaaside juhtimissüsteemi tarkvara on pilveteenuse pakkuja serveris ega kuulu teenust kasutavale ettevõttele. Kui andmebaaside juhtimissüsteem paikneb ettevõtte sisevõrgus (sealt tehakse andmepäringuid) ja ainult faile hoiustatakse pilves, siis liigitub see teenus D2D alla.
  - h) Failide säilitamist või salvestamist pilves, nt Microsoft OneDrive, Amazon S3, Google Drive, Dropbox, jt
  - h) Kaugvarundus (online backup) on teenus, kus ärikriitilised andmed või eri tüüpi failid varundatakse automaatselt ja regulaarselt ettevõtte väljapoole, pilveteenuse pakkuja serverikeskusesse.
  - i) Andmetöötlusvõimsust pilveteenusena oma rakenduste kasutamiseks, nt virtuaalserveri kettapinna rentimine teenusepakkujalt
  - i) Kui eelmistes variantides kasutas ettevõtte pilveteenuse pakkuja serverisse majutatud tarkvara, mis ei kuulu ettevõttele, siis siin rendib ettevõtte endale (virtuaal)serveri pinda (jagatud kasutamine) või rendib kogu serveri (privaatne kasutamine) ja majutab sinna endale kuuluva tarkvara ning kasutab seda interneti vahendusel. Sõltuvalt lepingust võib ettevõtte vähem või rohkem kontrollida serveri haldamist.
  - j) Andmetöötlusplatvormid pilveteenusena rakenduste arendamiseks, testimiseks või juurutamiseks, nt korduvkasutatavad tarkvaramudelid, rakenduste
  - j) Kui eelmistes variantides kasutas ettevõtte pilveteenuse pakkuja serverisse majutatud tarkvara, mis ei kuulu ettevõttele, siis siin rendib ettevõtte endale tarkvara ja/või riistvara lahendusi ja

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
----------------	-----------------------------	----------

programmeerimisliidesed (APId), nt Microsoft Azure

majutab sinna endale kuuluva tarkvara ning kasutab seda interneti vahendusel.

TABEL E. TEHISINTELLEKTI TEHNOLOOGIATE KASUTAMINE ETTEVÖTTES

Tehisintellekt (*AI - Artificial Intelligence*) on tehnoloogiline süsteem, mis suudab jäljendada loomulikku inimintellekti ning mõtlemisvõimet. Tehisintellekt suudab iseseisvalt lahendada ülesandeid, õppida ning langetada otsuseid. Tehisintellekt võib põhineda täielikult tarkvaral (ilma eraldi riistvara kasutamata), aga võib olla ka seadmetesse sisse ehitatud.

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
E1.	<p>Kas teie ettevõtte kasutab järgmisi tehisintellekti tehnoloogiaid?</p> <p>a) Tekstikaeve, kirjaliku teksti analüüs tekstis sisalduvate mustrite avastamiseks ning info esiletoomiseks NLP (loomuliku keele töötluste) ja masinõppe põhimõtetel.</p> <p>b) Kõnetuvastus, mis konverteerib suulise kõne masinloetavasse formaati.</p> <p>c) Andmed tekstiks/jutuks, kus struktureeritud andmete põhjal genereeritakse automaatselt inimesele arusaadavaid tekste/lugusid.</p> <p>d) Pildituvastus, mis identifitseerib objekte või inimesi fotodelt või piltkujutistelt (nt Google Images, IBM Watson, Textio, Crystal)..</p> <p>e) Masinõppe (nt sügavõppe e deep learning) mingi valdkonna andmete automaatanalüüsiks..</p> <p>f) Kontoritöös kasutatav tehisintellektipõhine robotjuhitav protsessiautomaatika (RPA) tööprotsesside automatiseerimiseks ja abiks otsuste langetamisel.</p> <p>g) Tehisintellektiga varustatud iseliikuv robotmasin, mis suudab autonoomselt hinnata ümbritsevat keskkonda ja selle põhjal otsuseid langetada.</p>	<p>See küsimus puudutab kasutamist. Kui ettevõtte toodab tehisintellekti lahendusi vaid müügiks ega kasuta neid ise, on vastus "Ei". Vastake "Jah" ainult juhul, kui kasutate variandis nimetatud tehnoloogiat töö eesmärgil.</p> <p>Kui teie ettevõtte kasutab masintõlget, siis olenevalt rakenduse otstarbest märkige "Jah" kas variandi b või c alla.</p> <p>a)Rakendusi: meelsusanalüüs, temaatiline modelleerimine. Näide: Texta Toolkit.</p> <p>b)Tüüpilised „kõne tekstiks“ rakendused: kõnesalvestiste tekstiks transkribeerimine, häälkäskluste kasutamine (virtuaalne assistent).</p> <p>c)Rakendusi: uudisterobot Article Forge, õigusrobot Hugo.legal.</p> <p>e)Masinõppe platvormide nagu TensorFlow, Py-Torch jt kasutamine põhineb ideel, et masinaid saab andmetega koolitada.</p> <p>f)Rakendusi: tarkvararobotid, näiteks juturobotid, veebirobotid</p> <p>g)Rakendusi: pakirobot, autonoomne droon, tehisintellektipõhine tööstusrobot. Näiteid: Iseauto, Starship Deliveries.</p>

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
E2.	<p>Kas teie ettevõtte kasutab järgmisi tehisintellekti tarkvarasid või süsteeme järgmistel eesmärkidel?</p> <p>a) Turunduseks või müügi edendamiseks</p> <p>b) Tootmisprotsessi edendamiseks</p> <p>c) Administratiivsete protsesside elluviimiseks</p> <p>d) Logistikaks</p> <p>e) IKT turvalisuse tagamiseks</p> <p>f) tehisintellekti kasutamine raamatupidamise, kontrolli või finantsjuhtimise jaoks</p> <p>g) Tehisintellekti kasutamine teadus- ja arendustegevuseks või innovatsioonitegevuseks (välja arvatud tehisintellektuuringud)</p>	<p>Palun langetage valik valdkonna järgi, isegi kui teie kasutatavat tarkvara või süsteemi ei ole näidetes loetletud</p> <p>a) Näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • juturobotid, mis põhinevad loomuliku keele töötlemisel ning töötavad klienditoe eesmärgil; • masinõppel põhinev turuanalüüs, kliendi profileerimine, hinna optimeerimine, personaalsed turunduspakkumised jne. <p>b) Näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hooldusvajaduse ennustamine masinõppe abil; • masinnägemisel põhinev toodete klassifitseerimine või defektide tuvastamine; • autonoomsed droonid valve, turvalisuse või järelevalve tagamiseks; • montaažitööde sooritamine autonoomsete robotite poolt (ilma inimese vahepealse sekkumiseta) jne. <p>c) Näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • virtuaalsed assistendid, mis põhinevad masinõppel ja/või loomuliku keele töötlemisel; • häältuvastusel põhinev kõne konvertimine tekstiks, et luua dokumentide mustandeid (transkriptsioon); • masinõppel põhinev automaatne planeerimissüsteem; • masintõlge jne. <p>d) Näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • autonoomsed robotid ladudes pakkimiseks, toodete liigutamiseks jne (pick-and-pack-meetod); • masinõppel põhinev teekonna optimeerimine; • autonoomsed robotid pakkide saatmiseks, jälgimiseks, vastuvõtmiseks ja sortimiseks; • autonoomsed droonid pakkide kohaletoimetamiseks jne. <p>e) Näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • näotuvastus, mis põhineb masinnägemisel, et identifitseerida IKT kasutajaid; • küberrünnakute avastamine ja ennetamine masinõppe abil jne. <p>f) Näiteks:</p> <p>masinõpe andmete analüüsimiseks, mis aitab teha finantsotsuseid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • masinõppel põhinev arvete töötlemine; • masinõppe või loomuliku keele töötlemine raamatupidamisdokumentide jaoks. <p>g) Näiteks: andmete analüüs teadusuuringute läbiviimiseks;</p> <ul style="list-style-type: none"> • teadusprobleemide lahendamine; • uue või oluliselt täiustatud toote/teenuse väljatöötamine masinõppe abil.

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
E3	<p>Kuidas teie ettevõtte omandas tehisintellekti tarkvara või süsteemid?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Arendajateks olid ettevõtte enda töötajad (k.a töötajad kontserni või filiaali teistest ettevõtetest). b) Tasulise tarkvara või süsteemid kohandasid ettevõttele sobivaks tema enda töötajad (k.a töötajad kontserni või filiaali teistest ettevõtetest). c) Avatud lähtekoodiga vabavara või süsteemid kohandasid ettevõttele sobivaks tema enda töötajad (k.a töötajad kontserni või filiaali teistest ettevõtetest). d) Omandati tasulisi valmislahendusi (tarkvara või süsteeme) (k.a lahendused, mis olid omandatavasse süsteemi või tootesse juba liidetud). e) Palgati välised osapooled, kes arendasid või kohandasid lahendusi ettevõtte jaoks. 	<p>Kui ettevõtte kasutab tehisintellekti (vt küsimust E1), siis peaks olema vähemalt üks tehisintellekti omandamise viisidest (küsimus E3) vastatud „Jah“.</p>
E4	<p>Kas teie ettevõtte on kaalunud küsimuses E1 mainitud tehisintellekti tehnoloogiate kasutamist?</p>	<p><i>Küsimus on vastamiseks vaid neile, kes pole tehisintellekti tehnoloogiaid kasutanud ehk neile, kes vastasid küsimuse E1 kõigile punktidele „Ei“.</i></p>

Rea/veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
E5	<p>Mis põhjustel teie ettevõtte ei kasuta küsimuses E1 mainitud tehisintellekti tehnoloogiaid?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Liiga suured kulud b) Ettevõttes pole asjakohaseid teadmisi tehisintellekti tehnoloogiate kasutamiseks c) Tehisintellekti lahendused ei sobitu ettevõtte olemasolevate tarkvarade, süsteemide või seadmetega d) Raskused vajalike andmete/info kättesaadavuse või kvaliteediga e) Mured tehisintellekti kasutamisega kaasneda võiva andmekaitse ja privaatsuse tagamisel f) Ebaselgus tehisintellektiga seotud õiguslikes tagajärgedes (nt vastutus tehisintellekti põhjustatud kahju korral) g) Eetilised kaalutlused h) Tehisintellekti tehnoloogiad ei ole ettevõttele vajalikud 	<p>Kui te mingit aspekti ei kaalunud, siis märkige selle juurde „Ei“, nagu ka juhul, kui vastav aspekt ei osutunud tehisintellekti tehnoloogia kasutuselevõttust loobumisel otsustavaks.</p>

TABEL F. ARVELDUS (ei täida finants- ja kindlustusettevõtte)

	<p>Arved võivad olla nii paberil kui ka elektroonilised. E-arve on makseinfot sisaldav elektrondokument, mida on kahte tüüpi:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) automaattöötlust võimaldavad standardse struktuuriga e-arved, mida vahetatakse partnerite vahel kas otse infosüsteemist infosüsteemi või e-arvete vahendajate (nt Finbite Arvekeskus, Unifiedpost, Edisoft, Telema, E-arveldaja) kaudu; 2) elektrooniliselt saadetud arved, mis ei võimalda automaattöötlust (nt e-kiri, PDF-fail).
--	---

F1	<p>Kas teie ettevõtte saatis eelmisel aastal välja järgmist tüüpi arveid?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Paberarveid b) Masintöötluks sobimatuid elektroonseid arveid (nt e-kirju, e-kirja manuseid PDF-, TIF-, JPEG- või mõnes muus vormingus) c) Masintöötluks sobiva standardse struktuuriga e-arveid (nt EDI, UBL, XML)
----	---

Rea/ veeru kood	Mooduli nimi ning küsimused	Selgitus
F2	Palun hinnake, mitu protsenti kõigist teie ettevõtte eelmisel aastal väljasaadetud arvetest olid masintöötluks sobiva standardse struktuuriga.	

Tabel **G. KÜSIMUSTIKU TÄITMISEKS KULUNUD AEG**

Hinnake palun, kui palju aega küsimustiku täitmiseks, kaasa arvatud juhendiga tutvumiseks, andmete kogumiseks ja ettevalmistamiseks kulus. Märkige kõigi töötajate aeg kokku:

tundi
minutit